

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till landstinget med förslag till landskapslag om
ändring av 1 § landskapslagen angående tillämpning
i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande
livsmedel.

I 1 § landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (43/77) uppräknas de riksförfattningar om livsmedel som skall tillämpas i landskapet. Lagen är en s.k. blankettlag, genom vilken riksförfattningar som gäller livsmedel bringats i kraft även i landskapet.

Efter det att lagen senast ändrades i landskapet har i riket utfärdats två förordningar som rör livsmedel, förordningen den 10 maj 1991 om upphävande av förordningen om sötningsämnen (FFS 796/91) och förordningen den 10 maj 1991 om påskrifter på livsmedelsförpackningar (FFS 794/91).

Förordningen om sötningsämnen (FFS 517/80) är fortfarande i kraft i landskapet. I riket tillämpas de allmänna bestämmelserna i förordningen om tillsatsämnen (FFS 973/85) på de områden som tidigare reglerades av förordningen om sötningsämnen. För att få en tidsenlig reglering av sötningsämnen planeras för närvarande utarbetandet av ett beslut om sötningsämnen. Avsikten är att detta beslut skall överensstamma med de EG-direktiv som berör sötningsämnen.

I förordningen om upphävande av förordningen om sötningsämnen görs dock en reservation för att xylitol, mannitol, sorbitol, maltitol och andra polyoler inte får användas i läskedrycker. Denna bestämmelse bör även bringas i kraft i landskapet. Landskapsstyrelsen anser det därför ändamålsenligt att förordningen från år 1980 upphävs och ersätts med den nya förordningen om upphävande av förordningen om sötningsämnen.

För att underlätta hanteringen av livsmedel och fylla konsumenternas behov av information bör förordningen om påskrifter på livsmedelsförpackningar bringas i kraft även i landskapet.

Med påskrifter på livsmedelsförpackningar avses påskrifter på förpackningar till ett färdigpackat livsmedel som är avsett att säljas till konsumenter eller storhushåll. Som påskrifter på förpackningar betraktas även uppgifter som ges om livsmedlet i broschyrer eller på något annat sätt i samband med försäljningen. Landskapsstyrelsen föreslår att lagens ikraftträdelsebestämmelse utformas så att övergången till en tillämpning av de nya bestämmelserna om påskrifter på livsmedelsförpackningar inte förorsakar problem för handeln.

Ändringarna torde inte medföra några inkomst- eller utgiftsökningar för landskapets del. Förslaget kan däremot föranleda vissa kostnadsökningar för handeln.

Den nya självstyrelselagen ger nya möjligheter till en enklare lagstiftningsordning. Landskapsstyrelsen har därför för avsikt att göra en totalrevidering av ovannämnda

landskapslag, så att riksförordningar om livsmedel framdeles skall kunna bringas i kraft i landskapet av landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen föreslår att landstinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
om ändring av 1 § landskapslagen angående tillämpning i landskapet
Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel

I enlighet med landstingets beslut

ändras 1 § 1 mom. 25 punkten landskapslagen den 23 maj 1977 angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (43/77), sådan den lyder i landskapslagen den 31 juli 1981 (55/81), samt

fogas en ny 31 punkt till 1 § 1 mom., sådan den lyder i landskapslagarna den 31 juli 1981 (55/81), den 31 mars 1983 (15/83), den 12 februari 1985 (8/85), den 28 maj (40/87), den 3 mars 1989 (13/89), den 9 mars 1990 (16/90), den 7 mars 1991 (24/91) och den 15 augusti 1991 (63/91), som följer:

1 §

Utöver vad beträffande den allmänna hälsovården och bedrivande av näring annorstädes är stadgat skall vid tillverkning och annan hantering av livsmedel följande riksförfattningar, med nedan i denna lag angivna avvikelser, äga tillämpning i landskapet Åland:

-----
25) förordningen den 10 maj 1991 om upphävande av förordningen om sötningsämnen (FFS 796/91),
-----

31) förordningen den 10 maj 1991 om påskrifter på livsmedelsförpackningar (FFS 794/91),

Denna lag träder i kraft den

I förordningen om påskrifter på livsmedelsförpackningar (FFS 794/91) avsett livsmedel vars påskrift överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser får av tillverkaren, den som låter tillverka, förpackaren eller importören säljas till utgången av år 1993. Annan näringsidkare får även därefter sälja de produkter som levererats till dem före utgången av år 1993, även om de inte uppfyller kraven i förordningen.

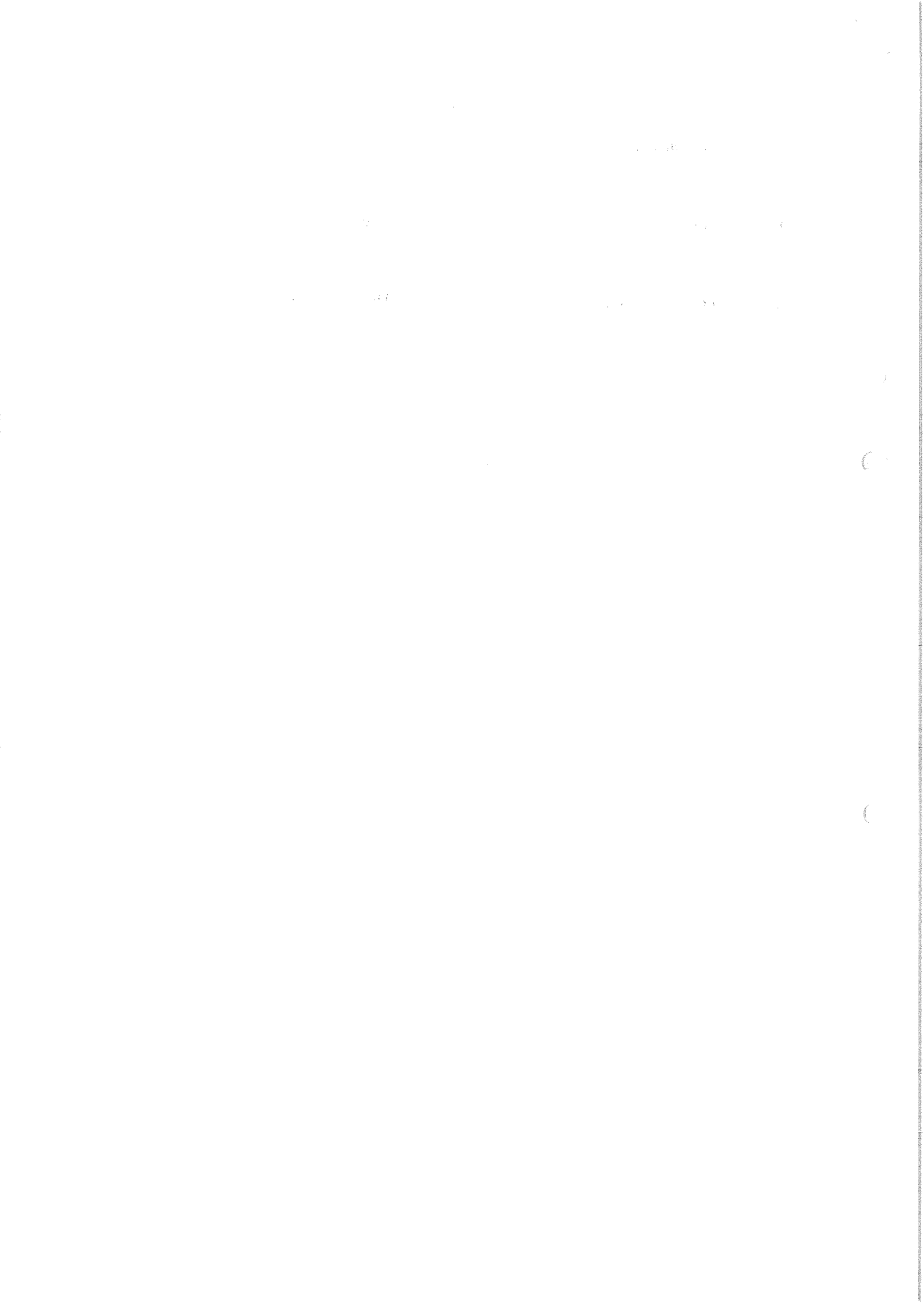
Mariehamn den 9 april 1992

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

T.f. lagberedningssekreterare

Hans Selander

Nr 794

Förordning om påskrifter på livsmedelsförpackningar

Given i Helsingfors den 10 maj 1991

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 1 och 11 §§ livsmedelslagen av den 3 juli 1941 (526/41):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning gäller påskrifter på förpackningar till ett färdigförpackat livsmedel som är avsett att säljas till konsumenter eller storkushåll. Stadgandena om påskrifter på förpackningar tillämpas också i fråga om de uppgifter om livsmedlet som ges i broschyrer eller på något annat sätt i samband med försäljningen.

Förordningen tillämpas inte i den mån anorlunda stadgas särskilt.

Denna förordning tillämpas på livsmedel som säljs oförpackade enligt vad som stadgas i förordningen eller bestäms med stöd av den.

På utbud, försäljning och annan marknadsföring av livsmedel till konsumenter tillämpas utöver denna förordning stadgandena i konsumentskyddslagen (38/78).

2 §

Avgivande av livsmedlets näringsvärde

Om avgivande av livsmedlets näringsvärde gäller vad som särskilt stadgas eller bestäms.

3 §

Definitioner

I denna förordning avses

1) med färdigförpackat livsmedel ett livsmedel som har förpackats före försäljningen, som är helt eller delvis inneslutet i förpackningen så att innehållet i denna inte kan ändras utan att den öppnas eller bryts sönder, och som är avsett att i oförändrat skick säljas till konsumenten eller storkushållet,

2) med förpackningspåskrift sådan påskrift om vilken det stadgas att den skall göras på livsmedelsförpackningen, eller annan påskrift som gjorts på eller anslutits till den,

3) med livsmedelsparti en mängd försäljningsenheter av ett livsmedel som har tillverkats, beretts eller förpackats praktiskt taget under samma förhållanden,

4) med beståndsdel ett ämne eller preparat, även ett tillsatsämne, som har använts vid tillverkningen av ett livsmedel och som finns kvar i någon form i det slutliga livsmedlet, och

5) med mikrobiologiskt lätt förskämbart livsmedel ett livsmedel som är ömtåligt och därför utgör en hälsorisk redan efter en kort förvaring.

4 §

Påskrifternas tydlighet

De obligatoriska påskrifterna på förpackningen skall göras hållbara, med tillräckligt stora bokstäver och så att de är lätta att få syn på, läsa och förstå. De får inte täckas över, skymmas eller avbrytas av något annat i skriftlig eller bildlig form.

5 §

Förpackningspåskrifternas riktighet

Förpackningspåskrifterna får inte vilseleda köparen i fråga om livsmedlets egenskaper, sammansättning, karaktär, igenkännlighet, mängd, hållbarhet, ursprung, tillverknings- eller beredningsmetod eller någon annan motsvarande faktor. I påskrifterna får inte meddelas sådan särskild verkan eller egenskap som livsmedlet inte har eller i fråga om vilken det inte avviker från andra motsvarande livsmedel.

6 §

Obligatoriska påskrifter

På en livsmedelsförpackning skall, så som stadgas i denna förordning eller bestäms närmare med stöd av den samt med beaktande av stadgade eller föreskrivna undantag, åtminstone följande påskrifter finnas:

- 1) livsmedlets namn,
- 2) förteckning över beståndsdelar,
- 3) innehållsmängden,
- 4) minsta hållbarhetstid eller sista förbrukningsdag,
- 5) namnet, firman eller bifirman och adressen i fråga om tillverkaren, förpackaren eller försäljaren i Finland,
- 6) ursprungsland eller ursprungsregion, ifall ett utelämnande kan vilseleda köparen i fråga om livsmedlets ursprung,
- 7) livsmedelspartiets kod,
- 8) vid behov förvaringsanvisning,
- 9) vid behov bruksanvisning,
- 10) vid behov varningspåskrift, och
- 11) alkoholhalten i en dryck och ett fast livsmedel, om den i fråga om dryck är högre än 1,2 volymprocent och i fråga om fast livsmedel högre än 1,8 viktprocent.

7 §

Livsmedlets namn

Som namn på ett livsmedel skall användas det namn som har stadgats eller bestämts för det eller, om ett dylikt saknas, det namn som enligt vedertagen praxis används i Finland. Om ett sådant inte finns, skall namnet beskriva livsmedlet och vid behov dess bruk så att namnet tillräckligt exakt specificerar livsmedlet i fråga och skiljer det från de livsmedel som det annars kunde sammanblandas med. Ett varumärke eller handelsnamn kan inte ersätta livsmedlets namn.

Av livsmedlets namn skall framgå vilken form det har eller vilken särskild behandling det har genomgått, såsom malning, frystorkning, koncentration eller rökning, om dessa uppgifter kan anses viktiga för köparen.

8 §

Meddelande av beståndsdel

En beståndsdel skall meddelas så som stadgas i denna förordning eller bestäms med stöd av den.

Om en beståndsdel i ett livsmedel själv består av flera beståndsdelar, anses dessa som beståndsdelar i det slutliga livsmedlet.

9 §

Hur beståndsdelar skall anges

De beståndsdelar som har använts vid tillverkningen av ett livsmedel skall uppräknas som en helhet i fallande viktordning enligt tillverkningstidpunkten under rubriken "tillverknings- och tillsatsämnen", "beståndsdelar", "ämnesdelar" eller "ingredienser" eller genom användning av en mening eller ingress där nämnda rubrik ingår.

Tillsatt vatten och ämnen som avdunstar skall anges i den ordning som deras viktandelar i det slutliga livsmedlet förutsätter. Mängden av tillsatt vatten eller avdunstande ämne erhålls genom att det slutliga livsmedlets vikt minskas med totalmängden av de övriga beståndsdelar som har använts vid tillverkningen. Tillsatt vatten eller avdunstande ämne behöver inte meddelas, om dess mängd inte överskrider fem procent av det slutliga livsmedlets vikt.

10 §

Angivande av sammansatt beståndsdel

En beståndsdel som är sammansatt av två eller flera beståndsdelar och som har använts vid tillverkningen av ett livsmedel får anges med sitt eget namn på den plats i förteckningen över beståndsdelar som dess vikt föranleder, förutsatt att dess beståndsdelar meddelas i fallande viktordning omedelbart efter beståndsdelens namn.

Om mängden av den sammansatta beståndsdelens är mindre än 25 viktprocent i det slutliga livsmedlet, skall av de använda beståndsdelarna åtminstone meddelas de tillsatsämnen som i det slutliga livsmedlet har ett tillsatsämnesverkningar, och av de andra beståndsdelarna åtminstone de som kan medföra överkänslighetssymtom hos den som använder livsmedlet.

Handels- och industriministeriet meddelar närmare föreskrifter om sådana i 2 mom. angivna beståndsdelar som kan medföra överkänslighetssymtom.

11 §

Angivande av tillsatsämne i förteckningen över beståndsdelar

Ett tillsatsämne anges med gruppnamn kompletterat med ämnets namn eller under nummerkod. Om ett tillsatsämne hör till mer än en grupp, bestäms gruppnamnet enligt det ändamål för vilket ämnet huvudsakligen brukas i livsmedlet. Ett tillsatsämne som inte hör till någon grupp anges med namn eller nummerkod.

I fråga om tillsatsämnenas gruppnamn och nummerkoder iakttas förordningen om tillsatsämnen för livsmedel (973/85) eller vad som bestäms med stöd av den.

Handels- och industriministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om hur användning av ett tillsatsämne skall anges i förpackningspåskrifter.

12 §

Framhävande av beståndsdel

I påskriften på förpackningen till ett livsmedel får någon av dess beståndsdelar framhåvas, om denna är väsentlig i fråga om vissa specifika egenskaper hos livsmedlet.

Mängden av denna beståndsdel skall meddelas i procent av det slutliga livsmedlets vikt vid

tillverkningstidpunkten. Mängden får även meddelas enligt vikten hos livsmedlet när det är färdigt att förtäras, förutsatt att detta klart framgår av påskriften.

Påskriften skall göras i direkt samband med livsmedlets namn eller i förteckningen över beståndsdelar vid respektive beståndsdel.

13 §

Meddelande av innehållsmängden

Mängden av ett flytande livsmedels innehåll skall meddelas i sådana vikt- eller volymenheter som allmänt används i Finland, och i fråga om andra livsmedel i motsvarande viktenheter vid förpackningstidpunkten.

Om ett fast livsmedel säljs i salt-, krydd- eller sockerlag eller annan motsvarande lag som endast är avsedd som ett för köparen betydelselöst medium, skall på förpackningen i anslutning till den totala mängden också meddelas livsmedlets vikt utan lag.

14 §

Angivande av fyllningsgraden

Om den yttre volymen av ett färdigförpackat livsmedels förpackning är orimligt stor i förhållande till innehållets mängd och om det kan befaras att köparen vilseleds i fråga om livsmedlets kvantitet eller någon annan dylik faktor, skall förpackningen förses med kompletterande påskrifter om mängden.

15 §

Påskrift om minsta hållbarhetstid

På förpackningen skall en påskrift göras om den tidpunkt till vilken livsmedlet på riktigt sätt förvarat åtminstone kvarhåller de egenskaper som är specifika för det. Tidpunkten skall anges med uttrycket "bäst före" samt

1) dag och månad, om livsmedlets hållbarhet är högst 3 månader,

2) månad och år, om livsmedlets hållbarhet är mer än 3 men högst 18 månader, eller

3) med ett års noggrannhet, om livsmedlets hållbarhet är mer än 18 månader.

Vad här sägs hindrar inte att "bäst före"-påskriften görs med angivande av dag, månad och år.

Handels- och industriministeriet kan vid behov bestämma vilka livsmedel som inte behö-

ver förses med påskrift om minsta hållbarhetstid.

16 §

Påskrift om sista användningsdag

På förpackningen till ett livsmedel som är mikrobiologiskt lätt förskämbart meddelas sista användningsdag och förvaringsanvisningar i stället för "bäst före" jämte datum. Den sista användningsdagen skall anges på förpackningen genom uttrycket "sista användningstidpunkt" eller "sista användningsdag" jämte dag och månad samt, om så önskas också årtal.

Handels- och industriministeriet meddelar vid behov en exempelförteckning över mikrobiologiskt lätt förskämbara livsmedel.

17 §

Kod för livsmedelsparti

Som kod för ett livsmedelsparti skall användas en påskrift enligt vilken det är möjligt att bestämma vilket parti livsmedlet hör till. Framför koden skall fogas bokstaven "L", om koden inte i annat fall klart kan skiljas från de övriga påskrifterna.

I stället för den påskrift som avses i 1 mom. får begagnas uttryck som gäller förvaringstiden, såsom "bäst före" jämte datum eller "sista användningstidpunkt" eller "sista användningsdag" jämte datum, förutsatt att påskrifterna är exakta.

18 §

Ansvar för angivande av koden för ett livsmedelsparti

Ett livsmedelsparti och koden för det skall anges av tillverkaren, beredaren, förpackaren eller försäljaren av livsmedlet i fråga.

19 §

Angivande av oförpackat livsmedelsparti

Om livsmedlet inte är förpackat, skall koden för livsmedelspartiet och vid behov bokstaven "L" anges på transportförpackningen, transportkärlet eller transportlådan eller, ifall detta medför särskilda svårigheter, i affärshandlingarna.

20 §

Meddelande av oförpackat livsmedels ursprung

När oförpackade livsmedel säljs eller livsmedel importerar på annat sätt än färdigförpackade för konsumenter eller storhushåll, skall på den låda eller det kärl i vilket livsmedlet säljs eller transporteras, i en broschyr i omedelbart samband därmed eller på något annat sätt klart meddelas produktens ursprungsland eller ursprungsregion, om det kan vilseleda köparen ifall produktens ursprung inte anges.

21 §

Språkbestämmelser

De obligatoriska påskrifterna på förpackningarna skall göras på finska och svenska. I stället för svenska kan också norska eller danska användas.

På livsmedel som har tillverkats i Finland och som endast säljs i kommuner med samma språk får dock enspråkiga påskrifter på dessa kommuners språk användas. I tvåspråkiga kommuner får på livsmedel som har förpackats på försäljningsstället användas antingen finska eller svenska påskrifter.

Utän hinder av 1 mom. får ursprungslandet eller ursprungsregionen för de livsmedel som har importerats meddelas på något språk som allmänt används i den internationella handeln eller med en allmänt känd bokstavsförkortning.

22 §

Närmare föreskrifter och anvisningar

Närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten av denna förordning meddelas vid behov av handels- och industriministeriet.

23 §

Undantag i fråga om påskrifter på förpackningar

Handels- och industriministeriet kan vid behov föreskriva allmänna undantag beträffande förpackningspåskrifter, om det i fråga om någon grupp av livsmedel eller någon försäljningssituation vore oskäligt svårt att göra påskrifter och köparen på något annat sätt kan ges de nödvändiga uppgifterna om livsmedlet.

Livsmedelsverket kan i enskilda fall på ansökan av särskilda skäl bevilja undantag från denna förordning eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

24 §

Särskilda stadganden

Utöver denna förordning skall stadgandena i livsmedelsförordningen (408/52) iakttas.

Om påföljderna av brott mot denna förordning och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den stadgas i livsmedelslagen.

25 §

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 1991.

Genom denna förordning upphävs 7, 7 a, 10 och 18—18 g §§ livsmedelsförordningen av den 21 november 1952 jämte senare ändringar samt med stöd av dem meddelade föreskrifter och anvisningar med undantag av näringsstyrelsens

beslut av den 26 september 1989 om angivande av näringsvärde (872/89).

Vad som i övrigt i livsmedelslagstiftningen stadgas om iakttagandet av de stadganden i livsmedelsförordningen som nu upphävs gäller vad som sägs i denna förordning.

Den som tillverkar, låter tillverka, förpackar eller importerar livsmedel som avses i denna förordning får sälja sådana till utgången av maj 1993, fastän livsmedlen inte uppfyller kraven i förordningen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, om livsmedlen motsvarar vad som gäller då förordningen träder i kraft.

Andra än i 4 mom. nämnda näringsidkare får sälja de produkter som har levererats till dem före utgången av maj 1993, fastän produkterna inte uppfyller kraven i förordningen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, om livsmedlen motsvarar vad som gäller då förordningen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 10 maj 1991

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Pertti Salolainen*

6) livsmedel som framställts i hushåll eller gårdsbruk och som säljs tillfälligt vid basarer eller andra motsvarande evenemang; på förpackningen behöver inga andra påskrifter göras än livsmedlets namn,

7) på förpackningen till rå skinka behöver anteckning om innehållsmängden inte göras, förutsatt att skinkan vägs på försäljningsstället och innehållsmängden meddelas konsumenten, och

8) på förpackningen behöver inga påskrifter göras till den del påskrifterna är klart synliga utan att förpackningen öppnas.

15 §

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den 1 juni 1991.

Helsingfors den 10 maj 1991

Minister *Pertti Salolainen*

Tf. överinspektör *Mirja Hynönen*

Nr 796

Förordning om upphävande av förordningen om sötningsämnen

Given i Helsingfors den 10 maj 1991

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas:

1 §

Härmed upphävs förordningen den 4 juli 1980 om sötningsämnen (517/80) jämte ändringar.

2 §

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 1991.

Xylitol, mannitol, sorbitol, maltitol och andra polyoler får dock inte användas i läskdrycker, om inte något annat stadgas eller bestäms.

Helsingfors den 10 maj 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Pertti Salolainen